

Verkiezingsprogramma GemeenteBelangen Ede 2018-2022

GemeenteBelangen is al meer dan 50 jaar dé plaatselijke politieke partij in de gemeente Ede. Wij zijn géén afdeling van een landelijke partij. Wij steken onze energie in Ede zelf en omliggende kernen.

Dit doen wij zonder dogma's en partijlijnen. De inwoners vertellen ons wat goed is voor de gemeente en dát bepaalt onze koers en grondhouding.

Ede en de buitendorpen zijn té belangrijk om aan de landelijke partijen over te laten. GemeenteBelangen is en blijft **ACTIEF, KRITISCH en BETROKKEN!**

Wij zijn 'gewone' inwoners met dagelijkse werkzaamheden; wij maken ons sterk voor onze leefomgeving.

Deze omgeving bestaat uit stedelijk en landelijk gebied; elke wijk, elke dorpskern heeft een eigen karakter.

Gewoon, omdat we Ede een prachtige gemeente vinden om te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren. Daar willen we aan blijven werken.

U toch ook?

Want Ede:

- groeit sterk
- sport veel
- werkt hard
- wil best genieten in het weekend van alles wat er te doen is

1. Openbare orde en veiligheid

- Het veiligheidsgevoel van de inwoners van Ede verdient **constante** aandacht.
- Een goede aanpak en opvang van risicovolle jongeren bestaat uit het **volledig registreren** van schoolverlaters en bijbehorende persoonlijke benadering. Alle wettelijke mogelijkheden moeten optimaal worden benut.
- De **wijkagent** speelt een uiterst belangrijke rol en moet voor zijn taak geheel zijn vrijgesteld. Wij willen dat deze zichtbaar in de wijken aanwezig is. De wijkagent hoort in de wijk en niet achter de computer. Gemeentebelangen vindt dan ook dat de wijkposten niet mogen worden wegbezuinigd. Samengevat: meer blauw op straat en krachtdadig handhaven.
- **Wijkteams** bewijzen hun waarde wat betreft sociale interventie.
- Buurt**preventie**teams, blijven ondersteunen, denk aan Buurtpreventieteam Ede-Maandereng en de verschillende Whatsapp-groepen in de gemeente, onder andere ten behoeve van inbraakpreventie: extra ogen in de wijk!
- Bij **evenementen** heeft de organisatie een rol in de handhaving van de orde binnen het

gebied waar het evenement wordt gehouden; daarbuiten berust de verantwoording bij de politie en de kosten zijn voor de gemeente.

- De aanwezigheid van **coffeeshops** is inmiddels een vrijwel algemeen aanvaard verschijnsel. Bij overlast moet de overheid een streng beleid voeren. Wanneer er sprake is van structurele overlast, dan moet tot sluiting worden overgegaan. Ook zien wij ze uiteraard absoluut niet graag dicht bij scholen. Wat betreft coffeeshops in Ede-Centrum moet het uitsterfbeleid voor ondermaatse coffeeshops gehandhaafd blijven vanwege de huidige nadelige effecten op de toegangsroutes voor winkelpubliek en omwonenden. Als daadwerkelijk blijkt dat de overlast vermindert, de kwaliteit gegarandeerd en de handhavingskosten afnemen is voor GBE zelfs gereguleerde aanvoer bespreekbaar.
-

2. Openbare ruimte

- **Blad** moet tijdig geruimd.
 - Naderende onderhoudsplan van de **wegen** in het buitengebied nadrukkelijk op de agenda.
 - **Fietspaden** wortelvrij, denk aan beton.
 - **Bermgrasbeheer** is belangrijk: het bepaalt de eerste indruk voor nieuwkomers.
 - Onderhoud openbare ruimte, waaronder groen is een gemeentelijke verantwoordelijkheid, in het bijzonder in de centra. Het initiatief in de woonwijken moedigen we van harte aan.
 - Gemeentelijke **bomenkap** zeer goed afstemmen in de wijk en terugkoppelen naar de raad.
 - Betere gemeentelijke communicatie bij **riool**- en **asfalterings**werkzaamheden in de wijk. Werk met prestatie-afspraken met de aannemers voor een snelle oplevering.
 - Handhaven **hondenpoep**overlast. De baasjes die alles opruimen moet je faciliteren met voldoende uitlaatplekken en blijvend stimuleren met zakjes en afvalbakken.
-

3. Verkeer

- Veiligheid **fietsers** en **voetgangers** in 30 km-zone waarborgen door strenge snelheidshandhaving automobilisten en verlagen bestaande fietspaden.
- Beter toezicht op **fietsverlichting**.
- **Telefoongebruik** in het verkeer tegengaan met handhaving en campagne.
- **Parkeertarieven** dienen het belang van een levendig centrum, de inkomstenbron mag nooit een doel op zich voor de gemeente zijn. Zoveel mogelijk uitbreiden van achteraf betalen met met de smartphone, aangevuld met goede communicatie.
- **Verkeersdoorstroming** op de ontsluitingswegen van de wijken kan beter door afstemming en groene golven.
- Wij wachten met smart op de Parklaan.
- Wij blijven ons hard maken voor betere ontsluiting van de bedrijventerreinen.
- Meer rendement halen uit burgerinitiatief verkeersveiligheid.
- Met de dorpsraden zoeken naar verbeteren verkeersveiligheid in het buitengebied.

- Provincie attenderen op inhaalstroken langzaam verkeer.
 - Onderzoeken van de mogelijkheden van een Valleilijn als lightrail, en in het centrum ondergronds.
 - Lightrailverbinding Ede-Wageningen terug op de agenda.
 - Onderzoeken noodzaak eenrichtingsverkeer centrumring.
-

4. Economie en werkgelegenheid

Onze **middenstand**, **industrie** en **dienstverlening** zijn de kurk waarop de gemeentelijke economie drijft. Als aanjagers van de plaatselijke bedrijvigheid dienen zij zo veel mogelijk te worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

GemeenteBelangen heeft van meet af aan bijzondere aandacht voor het midden- en kleinbedrijf: het **MKB**.

Een bloeiend en dynamisch **bedrijfsleven** is gebaat bij een lokale overheid die zorgt voor o.a.:

- Minder regels en snelle en betere dienstverlening aan ondernemers. Eigen gemeentelijke regels vormen regelmatig een rem op lokale gebiedsontwikkeling, dit wil GemeenteBelangen niet.
- Sneller, goedkoper en flexibeler optreden bij gebiedsontwikkeling en initiatieven voor vastgoedinvesteringen.
- Efficiënte procedures op gebied van bouwen en wonen;
- Voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen, ook in de buitendorpen.
- Structureel overleg en samenwerking met het (georganiseerde) bedrijfsleven.
- Goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid.
- Meer steun voor MKB voor wat betreft regel-, en wetgeving. Gemeente Ede: kijk meer naar: 'Ja mits' dan naar 'Nee tenzij'. Dit uiteraard in grondig overleg met FoodValley-gemeenten.
- Flexibele **winkeltijden** zijn voor GemeenteBelangen belangrijk. Als een ondernemer buiten het centrum brood ziet in de zondagsopening moet de gemeente dat faciliteren. Wij zien behoefte daarvoor in Bennekom.
- Ondersteunende horeca in detailhandel en mini-campings alleen gedogen als dit geen bedreiging vormt voor de professionele horeca.
- Steun voor het realiseren van het **World Food Centre**.
- Alle communicatiemiddelen gebundeld inzetten om **toeristen** hier naartoe te halen.

Landbouw, natuur en recreatie vormen de hoofdfuncties in het buitengebied. Gestreefd wordt naar een evenwicht.

Een duurzame agrarische sector naast de natuur, recreatie en andere passende economische bedrijvigheid. Een goede belangenafweging tussen agrarische bedrijven en het stimuleren van de kwaliteit van het milieu blijft voor GemeenteBelangen van groot belang.

Benut voor ontwikkeling van bedrijventerreinen in de buitendorpen de belangenverenigingen. De belangenverenigingen vertegenwoordigen de dorpen en weten als geen ander wat er speelt in hun dorp. Hiermee vergroot je de binding met de dorpen en krijg je inzicht in het unieke karakter van

elke afzonderlijke gemeenschap.

5. Recreatie en toerisme

Wat goed is voor de Veluwe is goed voor Ede!

- **Recreatieparken** zijn bedoeld voor recreanten en niet voor woningzoekenden van allerlei slag. Handhaven op permanente bewoning, mits middel niet erger wordt dan de kwaal (denk aan ongewenste extra druk op sociale woningmarkt). Bij afnemende behoefte aan toeristische vraag of een overaanbod moeten we kunnen herbestemmen als woongebied (of andersom).
 - Tweedeling recreatieparken: A-merken handhaven.
 - **Bevrijdingstoerisme** in samenwerking met alle partijen via één kanaal in de markt zetten; ook op dat gebied is de Veluwe en Vallei uniek.
 - Blijvende steun aan het Militair Historisch Platform Ede, dat vanaf 2018 in “De Smederij” Is gehuisvest. Herinneringstoerisme Veluwebreed is belangrijk als toeristische trekker. In Ede moeten we verder werken aan de Airborne Memorial, bij voorkeur op het hoogste punt van de Simon Stevin met uitzichtpunt in combinatie met de tank. Vertel op scholen over de het Polar Bears-regiment, onze bevrijders in 1945.
 - Sterke steun via regiocontract aan ‘vrede en bevrijding’ inclusief het Edese Militair platform geven: **Battlefield-toerisme**.
 - Versterken van de naamsbekendheid van Ede o.a. door koppeling aan de naam **Polar Bears**.
 - Realiseren van een **recreatieplas**. Oppakken waar het nu is blijven liggen. Liefst op gemeentelijk eigendom en met mooie horeca.
 - Blijven zoeken naar mogelijkheden voor ontwikkeling **initiatieven** met regionale aantrekkingskracht en landelijke nieuwswaarde. Te denken valt aan topsport of topevenement. Wie organiseert straks HeideValley op een OV-locatie? Graag!!
 - Zoeken naar een geschikte locatie voor een gemeentelijk Stadsstrand met mogelijkheid voor bijvoorbeeld volleybal en jeu de boules en horeca.
-

6. Educatie en jeugd

- **Integratie** door educatie: beheersen van de Nederlandse taal heeft de hoogste prioriteit voor kinderen en hun ouders. Bij de bestrijding van achterstanden is de beheersing van de taal een eerste vereiste.
- **Doelgroepkinderen, peuterspeelzaal en kinderopvang** blijven ondersteunen! Niet meer praten over recht op peuteropvang opvang maar over recht op ontwikkelingsstimulering. (Loesje: Wat er ook speelt in Ede, laat het vooral de kinderen zijn.)
- Scholen en bedrijfsleven meer verbinden om projecten voor werkgelegenheid te creëren.
- Goed en toegankelijk onderwijs op alle niveau's; onderwijs dat aansluit op vacatures in de arbeidsmarkt.

- Samenwerking met de bovengenoemde organisaties op stedelijk, regionaal (FoodValley), landelijk en internationaal niveau.
 - Goede en voldoende **stageplekken** op alle leerniveau's, zodat onze jongeren maar ook ouderen die van baan willen of moeten veranderen ervaring kunnen opdoen.
 - Bestrijden laaggeletterdheid is belangrijk voor deelname aan de maatschappij.
-

7. Sport

Naast het feit dat sporten gezond is en zorgt voor betere prestaties op school en overgewicht bestrijdt, verzorgt de sport in clubverband ook een maatschappelijk samenhang door de vele vrijwilligers die erbij betrokken zijn.

Sporten in Ede kan worden verbonden met onderwijs, cultuur, eerstelijnsgezondheidszorg, welzijn en de wijk. Een goed voorbeeld komt in Otterlo: planfase is gereed, wij hopen op een snelle realisatie.

- **Sportverenigingen** vervullen een sociaal maatschappelijke taak en dienen op dat punt meer erkenning te krijgen. Sport levert meer op dan alleen een gezond lichaam; het zorgt voor gezondheid, sociale cohesie en draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en volwassenen.
- Stimuleren van sporten voor **mensen met een beperking** en dit integreren in de bestaande verenigingen.
- Meer bewegen voor ouderen: stimuleren en faciliteren.

Bovenstaande doelen kun je bereiken door bijvoorbeeld leefstijlcoaches en aansluiten bij landelijke gezonde-voeding-initiatieven.

- **Sportservice Ede** moet zich blijvend kunnen inzetten voor begeleiding en ondersteuning van verenigingen. Sport mag hoger op de agenda en bestaande voorzieningen moeten slimmer worden benut!
- Op elke school weer een **vakdocent** voor gymnastiek, uiteraard in samenwerking met Sportservice.
- In FoodValley-verband de wensen en mogelijkheden onderzoeken voor een **grootschalige sportaccommodatie**, zoals bijvoorbeeld een kunstijsbaan in combinatie met een evenementenhal-functie.
- **Topsportbad** Enka-terrein faciliteren.
- Initiatieven voor **betaald voetbal** wegen op haalbaarheid en regio-draagvlak (FC FoodValley) en zo ja, omarmen.
- **Toptalenten** met behulp van een waarderingspremie de kans bieden te excelleren in hun sport. Dit geldt ook op het gebied van kunst en cultuur.
- Het aantrekken van grootschalige en eigentijdse **top- en breedtesportevenementen** is hiervoor van groot belang en zet de gemeente breder op de kaart.
- Meer vandalismebestendige **bewegingstoestellen** in de openbare ruimte.
- **Openluchtzwembaden** Bosbad in Lunteren en de Vrije slag in Bennekom moeten ook in de

toekomst open blijven.

8. Cultuur

De gemeente Ede heeft vele gezichten. In ruimtelijk opzicht en qua leefculturen. Verschillen mogen er zijn. Deze kunnen als inspiratiebron dienen. Culturele verscheidenheid geeft kleur aan het stedelijke leven.

- Het **Openluchttheater** en haar programmering is bijvoorbeeld zeer geschikt om deze verscheidenheid te belichten en de vraag hiernaar te bedienen; het zou meer gebruikt moeten worden door de gemeente.
- Het **Kröller-Müller Museum** is een museum voor moderne kunst, gelegen in het Nationaal Park De Hoge Veluwe te Otterlo. GemeenteBelangen is bijzonder trots dat dit museum op het Edese grondgebied ligt. Wij verwachten van het gemeentebestuur goede samenwerking met dit internationale museum, denk aan bijvoorbeeld rondleiding basisschoolleerlingen. De Hoge Veluwe zou deze trots kunnen blijven voeden met lokale activiteiten.
- De **Frisokazerne** is de culturele hotspot in de Veluwse Poort met o.a. Akousticum en het toekomstige Exposeum. De gemeente moet zorgen voor een aantrekkelijk expositie-aanbod met co-financiering vanuit bestaande fondsen en goede ondersteunende horeca.

Cultuur biedt mens en samenleving mogelijkheden om zich te ontplooien.

Bij het bepalen van voorkeuren in het cultuurbeleid moet het maatschappelijk draagvlak een belangrijkere rol gaan spelen. Waar ligt de belangstelling van de Edese bevolking? De beschikbare middelen moeten op basis daarvan worden toegewezen. GemeenteBelangen ondersteunt een cultuurbeleid dat zich richt op 'de breedte', dat daarmee voor grote delen van de Edese bevolking interessant en waardevol is.

- Zo veel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking laten komen met de rijkdom van cultuur.
 - **Muziekonderwijs**-budget evalueren en commerciële partijen erbij betrekken. Amateurverenigingen op het gebied van zang, dans en muziek verdienen waardering en kunnen een rol spelen voor de gemeente in wederzijdse promotie.
 - Tijd voor een **Poppodium** in Ede-Centrum, gemodelleerd naar bestaande initiatieven en met aandacht voor regionale uitwisseling.
 - Wij vinden verplaatsing van Cultura naar de Achterdoelen een interessant idee als dit het gebied kan aanjagen. Voor een levend hart zijn functiewisselingen nodig. Het vrijvallende pand kan dienen als hotel.
 - Wij willen het Kuiperplein, aangewezen als volwaardig alternatief voor het Marktpllein wat betreft grootschalige evenementen, goed benutten.
-

9. Werk en inkomen

Re-integratie en **arbeidsparticipatie** moeten de instroom in de bijstand beperken. Werken met

behoud van uitkering of vrijwilligerswerk kunnen een eerste stap zijn op weg naar regulier werk. De gemeente mag in de huidige tijd daar ook wat voor terug eisen. Denk aan inzet op bijzondere projecten.

- **Schuldhelp, bijstand en bijzondere bijstand** blijven van groot belang. Maatwerk leveren moet het oneigenlijk gebruik van voorzieningen terugdringen.
 - Drempel verlagen voor aanvragen schuldhulp en verhogen capaciteit van het Sociaal Team om te signaleren.
-

10. Maatschappelijke ondersteuning

Meedoen **in** en meedoen **als** een gemeente in een veranderende samenleving. Het minder mooie maar juiste woord is '**participatiesamenleving**'. Een ander woord is 'deelneemzaamheid'. Hoe dan ook ontkom je niet aan de eisen van de tijd. Als de zorg anders ingericht moet worden moet de gemeente mee.

In het sociaal domein is het in ieder geval belangrijk om een goede balans te vinden op het gebied van zelfredzaamheid en hulpverlening.

- Blijvende aandacht en waardering voor de **actieve senioren**. Dit punt betreft ook sport, cultuur en vrijwilligerswerk.
 - **Ouderen** zijn belangrijk voor een evenwichtige samenleving. GemeenteBelangen heeft, zeker vanuit haar historie, aandacht voor deze doelgroep, en wil het beleid richten op een zo lang mogelijk, zelfstandige en volwaardige deelname van deze groep aan de samenleving.
 - Bijzondere aandacht voor **digibetisme** om de binding met de moderne maatschappij te vergroten.
 - Ook bijzondere aandacht voor de **nuldlijn**: als niet-professionele hulpverleners zorgbehoevenden op weg helpen naar de eigenlijke gezondheidszorg of elkaar ondersteunen in de zorg.
 - Bestrijden van de eenzaamheid met name onder ouderen.
 - Verzorgen van de eenzame uitvaart met bijdrage van de stadsdichter.
 - Aandacht voor zowel de rechten als de plichten: behouden van de bijstand door sollicitatieplicht.
-

11. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

De woningmarkt bepaalt de behoefte, de gemeente is 'matchmaker'.

- **Duurzaamheid** bij nieuwbouw is uiteraard de norm, streven naar meer dan het Bouwbesluit is beter.
- **Experimenteel bouwen** de ruimte geven als er vraag is die per gebied verschillend kan zijn. Kan ook toegepast voor eenpersoonshuishoudens, combinaties van sociale huur, lage huur en goedkope koop voor studenten, arbeidsmigranten, statushouders en alleenstaanden.
- De achterstand wegwerken in de **wachtlijsten** wat betreft sociale huur, goedkope huur en

goedkope koop kan dus in tijdelijke oplossingen zitten. Dit alles met steun van de provincie en onder regionale afspraken.

- Meer wonen in centra, leegstand benutten voor andere functies (wonen en werken). Goede architectuur en kleine duurzame plannen belonen.
- Creative **lokale aannemers** stimuleren door hen actief uit te nodigen.
- **Woningabonnement** voor verduurzamen bestaande bouw zodanig promoten dat de energiewinst het aflossingsbedrag is. Maatwerk voor “met gesloten beurs verduurzamen”.
- Als in buitendorpen gebouwd wordt voor eigen inwoners moet **collectief particulier opdrachtgeverschap** worden ondersteund. Uiteraard ook in Ede zelf, denk aan Vredehorst.

Woningmarkt in de **toekomst** ziet er heel anders uit dan we nu gewend zijn. Structurele veranderingen in de koop en huursector gaan er voor zorgen dat we heel anders gaan wonen in de toekomst. Meer particulier huren in plaats van kopen. Dit in verband met flexibele arbeidsmarkt, veel wisseling van banen, meer ZZPers die minder snel een hypotheek kunnen krijgen enz.

- Minder een levensloopbestendige woning, meer een **doorgroeiwoning**.
- Leegstand kantoorpanden oplossen door flexibele bedrijfsmatige bestemming. Bijbouwen nieuw volume grondig toetsen.
- College moet openstaan voor toetreding van nieuwe partijen voor sociale woningbouw.

12. Milieu en landschap

Goed ontwerpen met respect voor de natuur hoort bij moderne stadsontwikkeling.

Zorgen voor een afgewogen evenwicht tussen **agrarische** functies en **natuurontwikkeling**. Een prachtig voorbeeld is het nieuw ontwikkelde natuurgebied, de zogenaamde natuurontwikkelingszone De Groene Grens tussen Veenendaal en Ede. Deze groene zone zorgt niet alleen voor een natuurlijke grens tussen Veenendaal en Ede, maar houdt ook de landschappelijke waarden van het Binnenveld in stand.

- Geen bomenkap bij Hoekelum door verplaatsing van het Theehuis.
- **Duurzaamheid** bij gemeentelijke toepassingen moet vanzelfsprekend zijn. Dit betreft aanschaf producten, naleving bouwbesluit en ruimtelijke inrichting.
- **Afvalscheiding** naar eigentijdse maatstaven. Technologie zal mogelijk in de toekomst de taak van de burger aanvullen. Noodzaak tot scheiding duidelijk maken bij de burgers. Draagvlak vergroten door verleiding, niet door verplichting.
- Het **dierenwelzijn** moet gewaarborgd zijn in het beleid van onze gemeente.

13. Bestuur en organisatie

GemeenteBelangen is voor een open bestuurlijke organisatie, die zich terughoudend opstelt. Deze mag zich niet aan de waarneming en controle van de democratie onttrekken. Alle samenwerkingen met private instellingen moeten volledig controleerbaar zijn.

De relatie tussen overheid en inwoners:

- Betrokken en actieve gemeenteraadsleden en burgemeester/wethouders.
- Informatie moet zo veel mogelijk openbaar zijn.
- Een overzichtelijke structuur van bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Geloofwaardig en bestuurlijk behoorlijk handelen (zowel intern als extern).
- Een hoge mate van democratische controle.
- Een rechtvaardige belangenafweging.
- Respectering van de rechten van belanghebbende burgers.
- Een enthousiast en ondersteunend ambtenarenapparaat.

We moeten blijven werken aan een goede communicatie met de burgers om ze mee te nemen in het traject waar ze zich bij betrokken voelen.